

сукупності показників, інформації, системи Звітів тощо.

Таким чином, спираючись на аналіз та оцінку наукової літератури пропонується власне бачення сутності фінансової звітності в якості системи узагальнюючих показників бухгалтерського обліку, які структуровані у форми звітності, де користувачі мають можливість одержання релевантної інформації щодо фінансового стану, результатів діяльності, руху грошових коштів і змін у власному капіталі за звітний період щоб прийняти відповідні рішення.

Література:

1. Андрієнко В. О. Поняття та склад фінансової звітності в умовах гармонізації бухгалтерського обліку. *Наука молода*. Київ. 2008. № 9. С. 153–157.

2. Біла Л. М. Ретроспективний аналіз становлення бухгалтерської звітності. *Вісник Житомирського державного технічного університету*. 2003. № 4. С. 37–43.

3. Бутько О. В. Фінансова звітність як джерело інформації для прийняття управлінських рішень. *Ефективна економіка*. № 1, 2013. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1721> (дата звернення 2.03.2024)

4. Верига Ю. А., Левченко З. М., Ватуля І. Д. Звітність підприємств : навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 776 с.

5. Голов С. Ф., Костюченко В. М., Кравченко І. Ю., Ямборко Г. А. Фінансовий облік : підручник. Київ: Лібра, 2005. 976 с.

6. Демко І. В. Дослідженням ролі фінансової звітності в процесі прийняття управлінських рішень. *Науковий вісник*. Київ, 2017. № 5. С. 337-346.

7. Добровольська О., Кравченко М., Даніленко О. Фінансова звітність як елемент системи управління підприємством. *Економіка та суспільство*, (32).

8. Євлаш Т. О. Опорний конспект лекцій із дисципліни «Звітність підприємств» для студентів денної та заочної форм навчання. Харків: ХДУХТ, 2016. 181 с.

9. Іваненко В. О. Звітність як елемент методу бухгалтерського обліку та форма статистичного спостереження. *Вісник ЖДТУ : економіка, управління та адміністрування*. Житомир. 2010. № 2 (52). С.104-112.

НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАРДЫҢ ЕСЕБИ

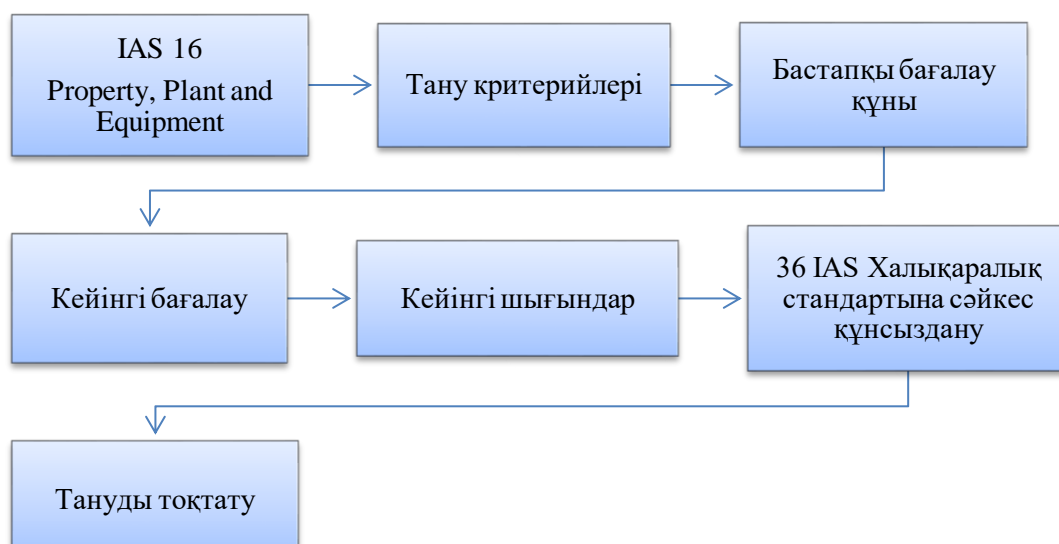
*Хамза С. Т., 3 курс,
«Есеп және аудит» білім беру бағдарламасы
Ғылыми жетекші: Баймолдина С.Ж.,
экономика ғылымдарының магистрі, аға оқытушы
Л.Б. Гончаров атындағы ҚазАЖИ, Алматы қ.*

Ұзақ мерзімді активтерді есепке алу үшін келесі стандарттарды қолдануға болады:

IAS 16 Property, Plant and Equipment Негізгі құралдар

IAS 40 Investment Property Инвестициялық жылжымайтын мүлік

IAS 38 Intangible Assets Материалдық емес активтер
 IFRS 5 Non-current Assets Held for Sale and Discontinued Operations Сатуға арналған айналымнан тыс активтер және тоқтатылған қызмет
 IFRS 13 Fair Value Measurement Әділ құнды бағалау
 IAS 23 Borrowing Costs Несие бойынша шығындар
 IAS 19 Employee Benefits Қызметкерлерге берілетін сыйақылар
 IFRS 16 Leases Аренда
 IAS 36 Impairment of Assets Активтердің құнсыздануы
 IAS 1 Presentation of Financial Statements Қаржылық есеп беруді ұсыну
 IAS 41 Agriculture Ауыл шаруашылығы
 IAS 37 Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets Бағалау міндеттемелері, шартты міндеттемелер және шартты активтер
 IAS 16 негізгі құралдарды есепке алу тәртібін реттейді (1-сурет)

Сурет 1 - Негізгі құралдардың есебі

Тану критерийлері:

– Анықтамаға сәйкес → өндіріс немесе жеткізу, жалға алу немесе әкімшілік мақсаттарға арналған активтер

– Болашақ экономикалық пайда әкелу

– Құны сенімді түрде есептелген

– Бір жылдан астам қызмет көрсетеді

Бастапқы бағалау құны:

– сатып алу бағасы + импорттық баждар + қайтарылмайтын салықтар – сауда жеңілдіктері

– активті пайдалану орнына жеткізумен және оны пайдалануға дайындаумен тікелей байланысты шығындар

– объектіні бөлшектеуге, жоюға және учаскені қалпына келтіруге арналған шығындарды бағалау

Кейінгі бағалау:

Бастапқы құн есебінің моделі

Қайта бағалау есебінің моделі

Қолдану мерзімі:

– уақыт кезеңі

– бірлік/көлем

Амортизация → Амортизацияланатын құн

Амортизация әдісі:

– түзу

– өндіріс

– қалдықтың төмендеуі

Кейінгі шығындар:

Жөндеу

Ағымдағы жөндеу – Шығындар

Күрделі жөндеу – БҚ ұлғаюы

Модернизация

Келісімшарт әдісі: БҚ арттыру

Меншікті қаражат: БҚ ұлғаюы

36 IAS Халықаралық стандартына сәйкес құнсыздану: Баланстық құн (БҚ) - Ауыстыратын құн (АҚ)

Тануды тоқтату:

Активті шығару

Есептен шығару: экономикалық пайда жоқ

Бастапқы құн – БҚ.

Әдебиеттер тізімі:

1. Қаржылық есептілікті ұсынудың тұжырымдамалық негіздері.
2. IAS 16 Property, Plant and Equipment Негізгі құралдар.
3. IAS 36 Impairment of Assets Активтердің құнсыздануы.
4. IAS 1 Presentation of Financial Statements Қаржылық есеп беруді ұсыну.